

# АНАЛІТИЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ДІАСПОРОЮ

## ДОЛЯ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ З ЄС ВИРІШИТЬСЯ У НІДЕРЛАНДАХ? МІГРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Автор: *Юрій Марусик*  
(мол. наук. співробітник)

В європейській історії референдуми, які радикально впливають на міжнародну політику, – явище нечасте, але можливе. Так, ухвалення конституції ЄС було відхилене саме на референдумах у Нідерландах та Франції у 2005 р.

1 липня 2015 р. громадяни Нідерландів отримали новий інструмент, що значно розширив можливості їх впливу на різні сфери політики – консультативний референдум. І першим питанням, щодо якого буде застосовано цей механізм, стала ратифікація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною.

Політики, дипломати та ЗМІ наголошують на тому, що цей референдум – консультативний та не може зупинити євроінтеграцію України. Але попри те, що він справді є консультативним, а його рішення – не обов'язковим для виконання, негативна відповідь нідерландського електорату може мати суттєвий вплив на процес європейської інтеграції України.

Якими б не були наслідки референдуму, тільки позитивну відповідь виборців можна розглядати як корисну для України. Його необов'язковість не означає, що парламент та уряд Нідерландів проігнорують рішення виборців. А для того, щоб прислухатись до цього рішення (яким би воно не

було), є достатньо причин. Найважливіші серед них – низькі електоральні рейтинги партій, що входять до правлячої коаліції (прихильники ратифікації Угоди), та близькість чергових парламентських виборів, що повинні відбутися наступного року. Згідно з результатами останніх соціологічних опитувань, партії коаліції можуть не утриматись при владі після наступних виборів. В таких умовах ратифікація Угоди всупереч волі виборців стане додатковим ударом по непевних позиціях теперішньої влади.

А згідно з останніми даними, попри зростання підтримки ратифікації Угоди, все ж більшість нідерландських виборців, а саме 55,5%, мають наміри голосувати «проти». Тому вірогідність негативного результату досить висока. Зважаючи на це, дві урядові партії, які раніше голосували за ратифікацію Угоди, уже заявили, що врахують результати при подальшому розгляді питання ратифікації.

В умовах пропаганди, що діє проти України, вагомим фактором у вирішенні цієї проблеми є тиск наднаціональних структур, які не зацікавлені у згортанні запущеного процесу євроінтеграції України, згідно з Угодою про асоціацію. Так, президент Єврокомісії Ж.-К. Юнкер

### КОРИСНІ ЛІНКИ:

**УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони**

[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011)

**Угода про асоціацію між ЄС і Україною: нідерландський «камінь спотикання»**

<http://dw.com/p/1Hbmm>

**De Stemming van 10 januari 2016**  
(*Настрої електорату Нідерландів*)

<https://www.noties.nl/v/get.php?a=peil.nl&s=weekpoll&f=D+Stemming+van+10+januari+2016.pdf>

**Wat klopt er van de argumenten achter het EU-referendum van #GeenPeil?**

<https://decorrespondent.nl/344/0/Wat-klopt-er-van-de-argumenten-achter-het-EU-referendum-van-GeenPeil-/380256316880-afb9a792>

закликав нідерландських виборців не виступати проти Угоди про асоціацію, оскільки це може відкрити двері для континентальної кризи. Приєднались до цієї кампанії також українці Нідерландів і навіть політики з інших європейських держав. Але актуальною проблемою залишаються євроскептичні настрої серед виборців королівства. Супротивники ратифікації Угоди позиціонують її як шкідливу ініціативу з боку європейської бюрократії, що шкодить національним інтересам Нідерландів. Крім цього, вони стверджують, що ратифікація Угоди призведе (рано чи пізно) до: членства України в ЄС, формування нових фінансових потоків для допомоги Україні, зменшення демократичного контролю над українською владою, загострення війни з Росією, масової еміграції до Нідерландів. І саме останній аргумент є особливо актуальним на фоні міграційної кризи, з якою зіткнулася Європа. Важливим є й те, що ці проблеми сприймаються у нерозривному зв'язку з ЄС та його політикою.

У цьому контексті Україна виступає джерелом економічних мігрантів та ще однієї хвилі біженців. Для критики потенційної економічної міграції супротивники

ратифікації використовують традиційний аргумент про те, що українці відберуть робочі місця у громадян Нідерландів. Ця тема пов'язана із перспективами лібералізації візового режиму, замовчуючи те, що для трудової міграції українцям і надалі будуть потрібні візи.

**«Складно говорити про процес євроінтеграції нашої країни, якщо її розглядають однією з ряду Сирія – Еритрея – Афганістан»**

Інша ж частина аргументів, що негативно впливає на позиціонування України у сфері міграції, пов'язана не з нідерландськими супротивниками ратифікації, а з сусідами України, які, відстоюючи власні національні інтереси, негативно впливають на імідж України.

Тривалий період часу наші найближчі європейські сусіди намагаються виправдати консервативне ставлення до близькосхідних шукачів притулку напливом українців. Найактивнішими трансляторами подібних ідей стали Чехія та Польща. Керівництво Чехії, попри позитивне ставлення до українців як «здатних до асиміляції», створює

негативний образ українця-біженця. Після численних заяв про пріоритетність потенційних біженців з України, у порівнянні з сирійськими біженцями, нова влада Польщі пішла ще далі. У дискусії, що відбулась у Європарламенті, прем'єр-міністр Б. Шидло, відстоюючи обмеження кількості прийнятих державою біженців, заявив: «Польща прийняла близько одного мільйона мігрантів з України. Це люди, яким ніхто не хотів допомогти». Попри критику таких необґрунтованих даних, міністр закордонних Польщі повторив цю цифру, а згодом міністр економічного розвитку вказав на меншу, але все одно далеку від реальності чисельність «українських біженців».

Отже, на фоні чергової кризи (цього разу – міграційної) та пов'язаним із нею посиленням євроскептицизму Україна опинилась під несподіваним ударом. Але, незважаючи на «євроскептичну» сторону цього процесу, Україна мусить активно діяти, відстоюючи наш зовнішній імідж, зокрема на рівні міждержавної співпраці із нашими найближчими сусідами. Адже складно говорити про процес євроінтеграції нашої країни, якщо її розглядають однією з ряду Сирія – Еритрея – Афганістан.

Аналітичний дайджест містить короткий огляд аналітичних записок, експертних оцінок, оприлюднених у ЗМІ, наукових публікацій та інших інформаційних джерел щодо проблем міграції

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою  
Національного університету «Львівська політехніка»

Україна  
79013 м. Львів  
вул. С.Бандери 32Д  
тел. +380322580151